
Plads til forskellighed i fællesskabet

LGBT+ handlingsplan 2022-2025

AUGUST 2022

August 2022
Transportministeriet
Ligestillingsafdelingen
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K
Tlf. +45 41 71 27 00
trm@trm.dk
www.trm.dk

ISBN 978-87-93292-70-3 (digital version)

Design og medieproduktion: Kailow A/S,
CSR-, miljø- og arbejdsmiljøcertificeret.

Fotos:
Shutterstock s. 1, 4, 8, 12, 20 og 26.
Tine Harden s. 16 og 22.

Publikationen kan hentes på
www.trm.dk

Indhold

Forord	5
Indledning	6
1. Vi skal anerkende LGBT+ familier	9
2. Vi skal tage ansvar for LGBT+ børn og unges trivsel	13
3. Vi skal bekæmpe vold, seksuelle overgreb og had mod LGBT+ personer	17
4. Vi skal forbedre LGBT+ personers sundhed og trivsel	21
5. Vi skal stå fast på retten til at være den, man er – også ude i verden	27

Forord

Alt for mange LGBT+ personer oplever stadig diskrimination, mistrivelser, ensomhed, vold og seksuelle overgreb. Alene fordi de er dem selv. Det sker ikke kun i verden omkring os. Men også i Danmark, og vi har et ansvar for at stoppe det. Ingen må føle sig mindre værd. Ingen skal finde sig i had og mobning.

Danmark har gennem tiden været god til at gå forrest og sikre rettigheder til LGBT+ personer. Vi har et stærkt civilsamfund, der har bidraget til fremskridt og accept. Mange har måske netop derfor en forestilling om, at det er nemt og lige til at være LGBT+ person i Danmark. Det er helt sikkert også nemmere end i mange andre lande. Men vi er ikke i mål. Det viser tal, undersøgelser og vidnesbyrd. Særligt unge, transpersoner, biseksuelle og LGBT+ personer med minoritetsetnisk baggrund er udsatte.

Når vi ikke anerkender og rummer, at familier kommer i mange forskellige former. Når børn og unge med LGBT+ identitet frygter at være åbne og mistrives i skolerne. Og når vold, overgreb, selvmordstanker og -forsøg blandt LGBT+ personer stadig er langt, langt højere end for befolkningen generelt. Så er vi ikke i mål.

Vi skal have et samfund med respekt for den enkelte. Hvor seksuel orientering eller kønsidentitet

ikke er afgørende for den enkeltes trivsel og muligheder i livet. Vi skal stå fast på retten til at være, den man er, elske den man gør. Vi skal insistere på, at der skal være lige muligheder og plads til forskellighed. Det gavner ikke alene LGBT+ personer, det gavner alle i det danske samfund.

Med handlingsplanen sætter vi bredt ind og kommer med 39 initiativer, der samlet set skal øge trygheden og trivselen for LGBT+ personer, og som skal fremme lige muligheder uanset seksuel orientering eller kønsidentitet.

Denne handlingsplan skal bidrage til at gøre livet bedre for LGBT+ personer – uanset hvilken alder eller køn de har, etnisk baggrund eller hvor i landet de bor. Uanset hvem de er. For i Danmark har vi alle et ansvar for at gøre plads til forskellighed i fællesskabet.

God læselyst.

Trine Bramsen
Minister for ligestilling

Indledning

Internationale målinger viser, at Danmark er et foregangsland, når det kommer til LGBT+ personers rettigheder. Med rettighederne er fulgt en social og kulturel accept af LGBT+ personer i det danske samfund.

Mange LGBT+ personer trives derfor i dag og oplever få eller ingen udfordringer på baggrund af deres LGBT+ identitet. Men undersøgelser og tal viser, at gruppen generelt stadig i langt højere grad end andre mistrives, er ensomme, oplever selvskaide, selvmordstanker og -forsøg, seksuelle overgreb og vold både i parforholdet og i form af hadforbrydelser.

LGBT+ personer møder fortsat diskrimination. Og ikke alle føler, de kan være fuldt åbne over for deres familie, arbejdsplads eller på deres skole eller uddannelsesinstitution. Nogle oplever manglende anerkendelse, fordi lovgivningen ikke giver plads til at være f.eks. den familie, man er. Blandt LGBT+ personer er der grupper, som er særligt udsatte. Det gælder unge, transkønnede, biseksuelle og etniske minoriteter.

Partierne bag finansloven 2022 har afsat 24,8 mio. kr. til en LGBT+ handlingsplan, der til og med 2025 skal fortsætte indsatsen for at fremme tryghed, lige rettigheder og muligheder for LGBT+ personer.

Handlingsplanen er blevet til på tværs af 11 ministerområder på baggrund af ønsker fra civilsamfundet, input fra fagpersoner, internationale erfaringer og eksisterende viden fra undersøgelser på området.

I handlingsplanen bruges generelt betegnelsen LGBT+ om homo-, biseksuelle og transpersoner samt andre, der bryder med normerne for køn og/eller seksuel orientering i samfundet.

Hvis der henvises til en undersøgelse, der bruger en anden betegnelse, anvendes undersøgelsens betegnelse.

Handlingsplanen sætter ind på fem områder:

✓ Vi skal anerkende LGBT+ familier

I Danmark skal alle familier føle sig anerkendt. Ingen – slet ikke børn – skal opleve, at deres familie er forkert. To fædre, to mødre eller flere forældre er familier på lige fod med en familie med en mor og en far. Det skal vi rumme på bedst mulig måde.

✓ Vi skal tage ansvar for LGBT+ børn og unges trivsel

Børn skal kunne udvikle sig frit uden at blive mobbet eller være ensomme på grund af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet. LGBT+ børn og unge skal mødes, som dem de er – af klassekammerater, lærere, pædagoger, forældre og af alle andre omkring dem.

✓ Vi skal bekæmpe partnervold, seksuelle overgreb og had mod LGBT+ personer

Som samfund må vi aldrig acceptere partnervold, seksuelle overgreb eller had mod andre uanset, hvem de holder i hånden, eller hvordan de ser ud. Det er et fælles ansvar at sige fra. Og vi skal som samfund være gode til at forebygge og hjælpe udsatte LGBT+ personer.

✓ Vi skal forbedre LGBT+ personers sundhed og trivsel

Alle skal have mulighed for at leve et godt og sundt liv. Seksuel orientering og kønsidentitet skal ikke være en barriere for, om man har det godt, og LGBT+ personer bør ikke stikke negativt ud i sundhedsstatistikkerne. Vi skal understøtte LGBT+ personers trivsel og sundhed.

✓ Vi skal stå fast på retten til at være den, man er – også ude i verden

Rundt om i verden er LGBT+ personers rettigheder under pres – også i Europa. Danmark skal stå fast og skabe fremdrift for rettigheder og ligestilling for LGBT+ personer globalt.

Initiativer i handlingsplanen

Vi skal anerkende LGBT+ familier

- Medfaderskab skal anerkendes i forbindelse med barnets fødsel
- Viden om LGBT+ familier med flere end to forældre
- Bedre rammer for LGBT+ forældre til at tage del i forældreskabet
- Styrket rådgivning om familiedannelse
- Mulighed for deling af forældreorlov i LGBT+ familier

Vi skal tage ansvar for LGBT+ børn og unges trivsel

- Undersøgelse af LGBT+ elevers trivsel
- Politiske drøftelser om seksualundervisning på læreruddannelsen
- Dialogmøde om et LGBT+ fokus i antimobbestrategier, ordensregler mv. for grundskoler, ungdomsuddannelser og FGU
- Oplysning, rådgivning og støtte til børn og unge
- Inspiration til arbejdet med ligebehandling og mangfoldighed i dagtilbud, grundskoler og på FGU-institutioner
- Inspirationsmateriale til pædagogisk personale på dagtilbudsområdet om køn, seksualitet og mangfoldighed
- Mulighed for tildeling af nyt personnummer til mindreårige
- Undersøgelse af muligheden for et forbud mod omvendelsesterapi over for mindreårige

Vi skal bekæmpe vold, seksuelle overgreb og had mod LGBT+ personer

- Opkvalificering af fagprofessionelle på volds- og socialområdet
- Styrket rådgivning til minoritetsetniske LGBT+ personer
- Forebyggelse af partnervold, seksuelle overgreb og krænkelser
- Opkvalificering i LGBT+ området på asylcentre
- Mere viden i politiet om hadforbrydelser
- Øget fokus på håndtering af kønsminoriteter i fængsler og arresthuse
- LGBT+ perspektiv i undersøgelse af tryghed i kollektiv transport

Vi skal forbedre LGBT+ personers sundhed og trivsel

- National handlingsplan for elimination af hiv i Danmark
- Undersøgelse af muligheder for at lempe karantæneperiode ved bloddonation for mænd, der har sex med mænd
- Bedre sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold
- Supplerende rådgivning af personer med kønsidentitetsforhold
- Videnscenter for sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold
- Undervisningsmateriale til personale i ældreplejen
- Monitorering af LGBT+ personers levevilkår
- Drøftelse med lederne af professionsuddannelserne på velfærdsområdet om LGBT+ viden i uddannelserne
- Drøftelse i Arbejdsmiljørådet om LGBT+ perspektiv i arbejdsmiljøindsatser
- Fokus på trivsel for LGBT+ personer i foreningsidrætten

Vi skal stå fast på retten til at være den, du er – også ude i verden

- Støtte til LGBT+ organisationer i Polen
- Dansk deltagelse i Equal Rights Coalition (ERC)
- Dansk engagement i UN LGBTI Core Group
- Dansk værtskab af IDAHOT Forum
- Dansk engagement i EU's LGBTIQ Equality Group
- Dansk deltagelse i Europarådets styringskomite for bekæmpelse af forskelsbehandling, mangfoldighed og inklusion
- Danmark samarbejder i Nordisk Ministerråd om LGBT+ dagsordenen
- De danske repræsentationer går forrest
- Dansk støtte til civilsamfundsorganisationers kamp for LGBT+ rettigheder

1. Vi skal anerkende LGBT+ familier

Familier i Danmark er forskellige, og der er i dag mange måder at være og danne familie på. Ingen forældre eller børn i Danmark skal opleve, at deres familie er "forkert" eller mindre værd. De forskellige familieformer skal anerkendes og rummes bedst muligt, også i lovgivningen.

Antallet af LGBT+ børnefamilier, hvor forældrene er gift eller registrerede partnere med en af samme køn, er i vækst. Og antallet er mere end seksdoblet de sidste 20 år.

Selvom vi i Danmark er kommet langt i forhold til anerkendelse af flere familieformer, så viser en undersøgelse fra 2018, at hver fjerde dansker mener, at det giver dårligere opvækstmuligheder for børn, hvis de har to forældre af samme køn. Og lidt mere end hver tiende mener ikke, at homoseksuelle skal kunne blive gift i den danske folkekirke.

Begrebet medfar findes i dag ikke i børneloven, da der højst kan være to retlige forældre til et barn, og den fødende kvinde altid vil være den ene af de to retlige forældre, indtil en adoption kan gennemføres. Medfædre har dermed i udgangspunktet ikke de samme rettigheder og pligter over for barnet som andre forældre i familier med en far og en mor eller en mor og en medmor.

Nogle LGBT+ familier består af flere forældre end de to retlige forældre til barnet, men der er begrænset viden om omfanget af og eventuelle udfordringer f.eks. i familiernes møde med det offentlige.

Der er behov for mere viden om og til LGBT+ familierne, og der er brug for at skabe bedre rammer for, at LGBT+ forældre kan tage del i forældreskabet, når det er til barnets bedste.

Fakta

- Antallet af børnefamilier, hvor de voksne er gift eller registrerede partnere med en af samme køn, er 1.715 pr. 1. januar 2022. I 2012 var tallet 1.012 og i 2002 var tallet 274.
- Hver tredje lesbisk, bøsse og biseksuel har børn, mens 62 pct. af alle heteroseksuelle har børn. 16,1 pct. af bøsser har børn, mens 39,2 pct. af lesbiske har børn.
- Pr. 1. januar 2018 havde 3.316 børn to forældre af samme køn eller en forælder, der bor sammen med en partner af samme køn, som vedkommende er gift med.
- 25 pct. af danskerne mener, at det giver dårligere opvækstmuligheder for børn, hvis de har to forældre af samme køn.
- 11 pct. af danskere mener ikke, at homoseksuelle skal kunne blive gift i den danske folkekirke.

Danmarks Statistik (2022): FAM44N

Greve et al (2022): En kortlægning af homo- og biseksuelle samt transpersoners levevilkår og samfundsdeltagelse

Danmarks Statistik (2018): Børn og deres familier.

Gallup for Sex & Samfund (2018): Mange danskere har stadig fordomme

Initiativer

Medfaderskab skal anerkendes i forbindelse med barnets fødsel: For at anerkende medfaderskab og dermed give barnet og medfaren de samme rettigheder og pligter som en far, mor og en medmor, fremsætter regeringen et lovforslag, som skal gøre det muligt at anerkende forældreskab, herunder medfaderskab, i forbindelse med fødslen ved altruistiske surrogataftaler.

Viden om LGBT+ familier med flere end to forældre: Familier kommer i mange former, og der er behov for mere viden om omfanget af LGBT+ familier med flere end to forældre. Derfor iværksættes en undersøgelse af de forskellige forældrekonstellationer i LGBT+ familier, der bl.a. skal se på, hvilke udfordringer familierne oplever f.eks. i mødet med det offentlige, i tilfælde af brud i familien mv.

Bedre rammer for LGBT+ forældre til at tage del i forældreskabet: På baggrund af undersøgelsen om LGBT+ familier med flere forældre iværksættes et tværministerielt arbejde, der skal se på mulighederne for at skabe bedre rammer og flere muligheder for, at sociale forældre kan tage del i

forældreskabet. Det kan f.eks. være i forhold til at kunne få fastsat samvær ved samlivsbrud, arv mv.

Styrket rådgivning om familiedannelse: Det skal være lettere at finde rundt i de gældende regler og muligheder for familiedannelse for LGBT+ personer. I SSA-aftalen 2022-2025 er der derfor afsat midler til at styrke vejledning og juridisk rådgivning til LGBT+ personer om familiedannelse. Der etableres én samlet indgang for oplysning om gældende familieretlig og sundhedsretlig lovgivning ift. familiedannelse. Derudover er der afsat midler til, at LGBT+ Danmark kan styrke deres rådgivnings-tilbud om bl.a. familiedannelse.

Mulighed for deling af forældreorlov i LGBT+ familier: For at give forældre i LGBT+ familier bedre muligheder for at tage del i forældreskabet er det, i forbindelse med aftalen om implementering af EU's orlovsdirektiv og ligestilling af orlovsrettigheder mellem forældre og øremærket forældreorlov, besluttet at give mulighed for at dele forældreorloven med op til to sociale forældre. Lovgivningen træder i kraft 1. januar 2024.

2. Vi skal tage ansvar for LGBT+ børn og unges trivsel

Alt for mange LGBT+ børn og unge mistrives. Børn og unge skal mødes, som dem de er, uden at opleve fordomme og mobning på grund af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet.

Undersøgelser viser, at over halvdelen af LGBT+ elever føler sig triste eller kede af det mindst et par gange om ugen, og seks ud af ti har eller har haft selvmordstanker. Mange føler ikke, de kan være fuldt åbne om, hvem de er og mangler at blive mødt med forståelse.

Tanker om LGBT+ identiteten opstår ofte inden eller tidligt i ungdomsårene, men der kan gå lang tid

før, at de bliver delt med nogen. Blandt andet fordi LGBT+ børn og unge frygter, at deres liv bliver mere besværligt, hvis de fortæller om det. Fordi de tror, at andre ikke vil acceptere det, eller fordi de er bange for at blive mobbet. Samtidig oplever næsten alle LGBT+ elever, at der bliver brugt homo- og trans-fobiske skældsord i skolen.

Skoler, institutioner og samfundet generelt skal møde og støtte LGBT+ børn og unge, så de oplever accept og ikke mistrives på grund af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet.

Fakta

- 55 pct. af LGBTQ+ elever oplever mindst én gang om dagen eller et par gange om ugen at føle sig trist eller ked af det.
- 25 pct. af LGBTQ+ elever har skiftet skole på grund af mistrivsel, ensomhed, mobning eller manglende forståelse.
- 64 pct. af LGBTQ+ elever har eller har haft selvmordstanker. Heraf har 40 pct. selvmordstanker flere gange om ugen eller flere gange om måneden.
- 68 pct. af LGBT-personer var 14 år eller yngre, da de første gang følte sig tiltrukket af en person af deres eget køn eller tænkte over deres kønsidentitet, mens 77 pct. var 15 eller ældre første gang de fortalte nogen om det.
- 23 pct. af LGBTQ+ elever har lært om forskellige seksuelle orienteringer i skolen, mens kun 9 pct. har lært om forskellige kønsidentiteter.
- 34 pct. af de LGBT-personer, der er under uddannelse er åbne om deres LGBT-identitet over for alle på deres uddannelsessted.

LGBT+ Danmark og LGBT+ Ungdom (2021): Stop diskrimination i skolen – LGBTQ+ elevers trivsel og vilkår i grundskolen
Als Research (2020): Udfordringer og stigma ved at have en LGBTI-identitet i Danmark

Initiativer

Undersøgelse af LGBT+ elevers trivsel: Undersøgelser indikerer, at LGBT+ elever er mere udsatte for bl.a. mobning, mistrivsel, diskrimination, ensomhed, samt fysisk og psykisk vold. I hver skoleklasse sidder der i gennemsnit en til to LGBT+ elever, men det egentlige omfang af mistrivsel blandt LGBT+ elever i de danske skoler kendes ikke. Børne- og Undervisningsministeriet vil derfor igangsætte en undersøgelse af LGBT+ elevers trivsel i grundskolen og på ungdomsuddannelserne, som skal sikre, at man får mere systematisk viden om trivslen blandt LGBT+ elever.

Politiske drøftelser om seksualundervisning på læreruddannelsen: Det kan have stor betydning for bl.a. LGBT+ elever, at deres lærere har forståelse for og viden om køn og seksualitet. Politiske forhandlinger om en ny læreruddannelse påbegyndes inden sommerferien 2022, hvor seksualundervisning i læreruddannelsen forventes drøftet. Forhandlingerne vil blandt andet tage udgangspunkt i anbefalingerne til en styrket læreruddannelse, som blev offentliggjort af en udviklingsgruppe i efteråret 2021.

Dialogmøde om et LGBT+ fokus i antimobbestrategier, ordensregler mv. for grundskoler, ungdomsuddannelser og FGU: LGBT+ børn og unge oplever i højere grad end andre mobning

og mistrivsel i skolen. Børne- og Undervisningsministeriet vil invitere skole- og lederforeninger på grundskole-, ungdomsuddannelses- og FGU-området til dialog om, hvordan skoler og institutioner kan styrke et LGBT+ fokus i deres arbejde med antimobbestrategier, studie- og ordensregler eller tilsvarende. Desuden afdækkes behovet for udvikling og vejledning på området.

Oplysning, rådgivning og støtte til børn og unge: LGBT+ børn og unge skal kunne være trygge i skolen, og de skal i højere grad kunne få rådgivning og støtte. Der udmøntes en ansøgningspulje målrettet organisationer og foreninger, som skal bidrage til at bekæmpe fordomme over for LGBT+ børn og unge samt til at give dem rådgivning og støtte. Aktiviteter og oplysning kan f.eks. ske i klubber, skoler og på ungdomsuddannelser. Rådgivning og støtte kan f.eks. ske i regi af organisationer og foreninger og skal være målrettet LGBT+ børn og unge samt evt. forældre og andre relevante personer f.eks. lærere og pædagoger, der er i kontakt med LGBT+ børn og unge.

Inspiration til arbejdet med ligebehandling og mangfoldighed i dagtilbud, grundskoler og på FGU-institutioner: Gennem en række webinarer kan pædagogisk personale og lærere få aktuel viden og inspiration til arbejdet med rettigheder,

ligebehandling, mangfoldighed og diskrimination med fokus på køn og seksuel orientering. Webina-
rerne har til formål at understøtte inkluderende
lærings- og undervisningsmiljøer samt fremme
trivsel for børn og elever med en LGBT+ identitet
eller en potentiel LGBT+ identitet.

**Inspirationsmateriale til pædagogisk personale
på dagtilbudsområdet om køn, seksualitet og
mangfoldighed:**

Børn i dagtilbud skal mødes af
pædagogiske læringsmiljøer, som fremmer deres
trivsel, læring, udvikling og dannelse uanset bag-
grund, køn, alder og kultur. Der laves derfor et
online-tema under temaet i det pædagogiske grund-
lag 'Dannelse og børneperspektiv' med fokus på
køn, seksualitet og mangfoldighed målrettet pæda-
gogisk personale på dagtilbudsområdet. Til temaet
produceres inspirationsmateriale i form af f.eks.
små film og dialogkort, og der samles aktuel viden
fra forskning og praksis samt allerede eksisterende
inspirationsmateriale.

**Mulighed for tildeling af nyt personnummer til
mindreårige:**

Børn og unge skal have mulighed
for – også i officielle dokumenter – at være og leve
som den, de er. Der fremsættes et lovforslag, som
skal gøre det muligt for mindreårige, der oplever at
tilhøre det andet køn, at få tildelt et nyt personnum-
mer. Det sker efter samme erklæringsmodel, som

allerede gælder for personer over 18 år. Der fast-
sættes ikke en nedre aldersgrænse, men for børn
under 15 år vil der være krav om samtykke fra
forældremyndighedsindehaverne. Der stilles
desuden krav om, at barnet eller den unge forud
modtager alderssvarende juridisk rådgivning. Sam-
tidig afskaffes den nuværende refleksionsperiode
for voksne.

**Undersøgelse af muligheden for et forbud mod
omvendelsesterapi over for mindreårige:**

Børn og unge skal kunne være dem selv uden at frygte
omvendelsesterapi, fordi de bryder med normerne
for køn og seksualitet. Der er igangsat en under-
søgelse af muligheden og behovet for at indføre et
forbud mod omvendelsesterapi over for mindre-
årige LGBT+ personer. På den baggrund vil rege-
ringen tage stilling til, om og eventuelt hvordan et
forbud skal etableres.

3. Vi skal bekæmpe vold, seksuelle overgreb og had mod LGBT+ personer

Mange LGBT+ personer oplever stadig diskrimination og hadforbrydelser. Samtidig udsættes LGBT+ personer oftere for partnervold, uønsket seksuel opmærksomhed og seksuelle overgreb end andre. Både LGBT+ miljøet og samfundet generelt har et ansvar for at forebygge, at det sker, og for at tilbyde den rette hjælp.

Selvom lovgivningen eksplicit forbyder diskrimination, hadforbrydelser og hadefulde ytringer mod LGBT+ personer, er der stadig for mange, som udsættes for vold og had af andre. Kun en lille del af sagerne bliver anmeldt.

Undersøgelser peger på, at homoseksuelle mænd 2,5 gange så ofte er udsat for partnervold som heteroseksuelle mænd. Og omkring hver femte transperson har været i et voldeligt forhold. Samtidig er der kulturelle forståelser og normer i samfundet og i LGBT+ miljøet, der kan gøre det svært at anerkende og bryde med partnervolden.

Undersøgelser viser også, at omkring en tredjedel af LGBT+ personer på et tidspunkt har været udsat for et seksuelt overgreb. LGBT+ personer med minoritetsetnisk baggrund er særligt udsatte. Samtidig er færre minoritetsetniske LGBT+ personer åbne om deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, og mere end hver tiende har oplevet voldstrusler fra deres familie eller familiens omgangskreds.

Generelt kan LGBT+ personer opleve det utrygt at bruge de eksisterende muligheder for rådgivning og hjælp, fordi de er nervøse for eller oplever, at der mangler viden blandt personalet f.eks. på krisecentre, i rådgivningstilbud og herberger mv.

Der er brug for målrettede tilbud og for at udbrede viden til relevante organisationer, aktører og fagpersoner for at kunne yde rådgivning og hjælp til udsatte LGBT+ personer.

Fakta

- 9,9 pct. af homoseksuelle mænd og 7,6 pct. af biseksuelle mænd har på et tidspunkt været i et voldeligt parforhold, for heteroseksuelle mænd var det 2,7 pct. Hvilket svarer til, at henholdsvis homoseksuelle mænd har 2,5 gange og biseksuelle mænd 1,5 gange så høj risiko for at opleve partnervold ift. heteroseksuelle mænd.
- 15,4 pct. af homoseksuelle kvinder, 24,8 pct. af biseksuelle kvinder og 11,6 pct. heteroseksuelle kvinder har på et tidspunkt været i et voldeligt forhold.
- 17 pct. af transkvinder og 19,1 pct. af transmænd har på et tidspunkt været i et voldeligt parforhold.
- 39 pct. nydanske LGBT+ personer angiver, at de har været udsat for et seksuelt overgreb. For de øvrige LGBT+ personer er det 32 pct.
- 14 pct. af de nydanske LGBT+ personer har oplevet voldstrusler fra deres familie eller families omgangskreds på grund af deres seksuelle orientering/kønsidentitet – og 6 pct. har oplevet at blive udsat for fysisk vold. Til sammenligning har 1 pct. af de øvrige LGBT+ personer oplevet voldstrusler og 1 pct. at blive udsat for fysisk vold.
- I 2020 blev der registreret 79 hadforbrydelser rettet mod LGBT+ personer.
- Mellem 1.900 og 2.900 personer vurderes udsat for vold pga. deres seksuelle orientering eller kønsidentitet.

Frisch et al. (2019): Sex i Danmark – Nøgletal fra Projekt SEXUS 2017 – 2018

Greve et al. (2022): En kortlægning af homo- og biseksuelle samt transpersoners levevilkår og samfundsdeltagelse

Als Research (2022): Nydanske LGBT+ personers levevilkår og støttebehov

Rigspolitiet (2021): Hadforbrydelser i 2020

Justitsministeriets Forskningskontor m.fl. (2021): Udsathed for vold og andre former for kriminalitet

– Offerundersøgelserne 2005 - 2020

Initiativer

Opkvalificering af fagprofessionelle på volds- og socialområdet: LGBT+ personer i krise f.eks. på grund af partnervold føler sig ikke altid trygge ved at bruge de eksisterende muligheder for rådgivning og hjælp, pga. manglende viden blandt personalet f.eks. på krisecentre og herberger. Der afsættes midler til LGBT+ Danmark til at varetage opkvalificering af relevante aktører, organisationer og fagprofessionelle, der rådgiver og tilbyder hjælp til personer udsat for partnervold og seksuelle overgreb, f.eks. personale på krisecentre, herberger mv.

Styrket rådgivning til minoritetsetniske LGBT+ personer: Minoritetsetniske LGBT+ personer er særligt udsatte ift. seksuelle overgreb og nogle oplever, at de har svært ved at lytte til deres egne grænser. Samtidig ønsker gruppen ikke altid at henvende sig til etablerede støttemuligheder. Der udvikles og implementeres et rådgivnings-tilbud til minoritetsetniske LGBT+ personer, som skal rådgive om seksuel sundhed, grænsesætning, seksuelle overgreb mv. samt tilbyde støtte herunder psykologhjælp. Der udbydes en ansøgningspulje.

Forebyggelse af partnervold, seksuelle overgreb og krænkelser: For at mindske antallet af LGBT+ personer, som oplever vold i deres parforhold eller krænkelser og seksuelle overgreb fra andre, iværksættes en indsats for at øge bevidstheden og dialogen om udfordringerne internt i LGBT+ miljøet. Der udbydes en pulje, hvor en eller flere civilsamfundsorganisationer i samarbejde kan søge om midler til: 1) at afdække og skabe opmærksomhed om partnervold, seksuelle overgreb og krænkelser mv. i LGBT+ miljøet, og 2) igangsætte dialog i LGBT+ miljøet om udfordringerne.

Opkvalificering i LGBT+ området på asylcentre: Beboere på asylcentre, som oplever æresrelaterede konflikter og udfordringer som chikane eller vold forbundet med deres LGBT+ identitet, kan

have behov for særlig støtte, råd og vejledning. Der udvikles og gennemføres en række undervisningsforløb, som skal opkvalificere ressourcerpersoner og andet relevant personale hos indkvarteringsstederne på landets asylcentre med viden om særlige opmærksomheder, der relaterer sig til etniske minoriteter, æresrelaterede problemstillinger og asylansøgere med LGBT+ identitet.

Mere viden i politiet om hadforbrydelser: For at flere hadforbrydelser identificeres og registreres korrekt, og for at anklagere får mere viden om emnet, skal efteruddannelse i hadforbrydelser fra 2022 styrkes. Der er afsat midler hertil i Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023. Fra 2022 er politiskolens efter- og videreuddannelse i politiets håndtering og registrering af hadforbrydelser desuden udvidet fra et et-dages til et to-dages kursus.

Øget fokus på håndtering af kønsminoriteter i fængsler og arresthuse: Fængsler og arresthuse huser mange forskellige mennesker – også LGBT+ personer. Der kan derfor være forhold, som man skal være opmærksom på i mødet med LGBT+ personer, der skal afsone. Kriminalforsorgen vil derfor udarbejde retningslinjer for kønsminoriteter i fængsler og arresthuse.

LGBT+ perspektiv i undersøgelse af tryghed i kollektiv transport: Mange LGBT+ personer undlader at være sig selv eller undgår at færdes på bestemte steder og tidspunkter i det offentlige rum, fordi det opleves utrygt. Kollektiv transport skal være for alle – også LGBT+ personer. For at få mere viden om, hvorvidt LGBT+ personer har særlige tryghedsudfordringer i den kollektive transport, vil LGBT+ identitet være inkluderet som relevant baggrundsplysning i en kommende undersøgelse af trygheden i den kollektive transport. Viden fra undersøgelsen bliver inddraget i det igangværende arbejde med udspillet *Et tryggere Danmark*.

4. Vi skal forbedre LGBT+ personers sundhed og trivsel

LGBT+ personer er i langt højere grad end andre ramt af angst, depression, ensomhed, selvskade og selvmordstanker. Det gælder særligt for transpersoner, biseksuelle og nydanske LGBT+ personer. Fysisk og psykisk trivsel skal ikke bestemmes af din seksuelle orientering eller kønsidentitet.

Det er en vigtig del af det at trives, at man kan være sig selv og en del af fællesskabet. Men der er stadig mange LGBT+ personer, der ikke kan være fuldt åbne på deres arbejdsplads. Og hver femte LGBT+ person føler sig ikke inkluderet i fællesskabet i idrætsforeninger.

Transpersoner er særligt udsatte. Tæt på otte ud af ti transmænd og mere end seks ud af ti transkvinder har på et tidspunkt i deres liv haft selvmordstanker. Næsten hver fjerde har forsøgt at begå selvmord. Samtidig viser undersøgelser, at omkring en fjerdedel har haft tegn på depression inden for de seneste fjorten dage.

Der er gennem de seneste år set en stigning i antallet af transpersoner, der har haft behov for udredning og behandling i sundhedsvæsenet. Det er en tendens, der forventes at fortsætte.

Hiv er stadig forbundet med en betydelig byrde i forhold til både mental og fysisk sundhed. Og der er stadig fordomme om hiv og hivsmittede – også blandt sundhedsfagligt personale. Dette på trods af, at patienter med velbehandlet hiv-infektion ikke kan smitte andre. I Danmark er der omkring 100 nye tilfælde af hiv-smitte årligt. Over halvdelen af de nysmittede findes blandt mænd, der har sex med mænd.

Der er brug for fortsat at arbejde med, at det offentlige har de rette tilbud til LGBT+ personer og at understøtte trivsel i gruppen. Samtidig skal der være fokus på de udfordringer, som LGBT+ personer kan møde f.eks. på arbejdsmarkedet og i idrætslivet.

Fakta

- 14,3 pct. af homo- og biseksuelle er utilfredse eller meget utilfredse med deres liv, mens tallet er 6,9 pct. for heteroseksuelle. For transpersoner gælder det for 20,5 pct., mens tallet er 7,3 pct. for cispersoner.
- 27 pct. af LGBT-personer føler, at de kun i nogen grad, i ringe grad eller slet ikke kan være åbne om deres seksuelle orientering på arbejdspladsen.
- 19 pct. af LGBT+ personer, der dyrker sport, oplever i mindre grad eller slet ikke at være en del af fællesskabet under træning.
- 77,7 pct. af transmænd og 66,2 pct. af transkvinder har nogensinde haft selvmordstanker. For hele befolkningen gælder det 24,1 pct. For selvmordsforsøg er tallet 24,5 pct. for transmænd og 23,4 pct. for transkvinder, mens det er 3,5 for befolkningen generelt.
- 27,3 pct. af transkvinder og 20,8 pct. af transmænd har haft tegn på depression inden for de seneste 14 dage. For hele befolkningen er det 15,4 pct.
- 8 ud af 10 sundhedsfaglige tror, at velbehandlet hiv smitter, og 23 pct. føler sig utrygge, når de omgås patienter med hiv.
- 13 pct. af danske LGBTI-personer har inden for de sidste 12 måneder følt sig diskrimineret pga. deres LGBTI-identitet fra fagpersoner på sundheds- og socialområdet.

Greve et al. (2022): En kortlægning af homo- og biseksuelle samt transpersoners levevilkår og samfundsdeltagelse
Als Research (2019): LGBT-personers trivsel på arbejdsmarkedet

Analyse & Tal (2020): Udfordringer & barrierer blandt LGBT+ personer i idrætsforeninger

Frich et al. (2019): Sex i Danmark – Nøgletal fra Projekt SEXUS 2017 – 2018

YouGov for Hiv-Danmark og GSK Danmark (2021): Sundhedspersonale mangler vigtig viden om hiv

EU's Agentur for grundlæggende rettigheder (2020): LGBTI Survey 2020's data explorer: 'Discrimination in the past 12 months when using healthcare or social services'

Initiativer

National handlingsplan for elimination af hiv i

Danmark: Mellem halvdelen til to tredjedele af nye tilfælde af hiv i Danmark er blandt mænd, der har sex med mænd. Der udarbejdes en national handlingsplan, som skal være første skridt til at gøre Danmark til et af de første lande i verden, som eliminerer hiv som en trussel mod folkesundheden. Handlingsplanen vil bl.a. have fokus på målrettet forebyggelse af nye tilfælde, opsporing og behandling af alle smittede samt problemstillinger relateret til at leve med hiv hos allerede smittede. Det er afgørende, at indsatsen målrettes LGBT+ området, hvis hiv skal elimineres i Danmark.

Undersøgelse af muligheder for at lempe karantæneperiode ved bloddonation for mænd, der har sex med mænd:

Mænd, der har sex med mænd, har mulighed for at donere blod, hvis de ikke har haft sex med en mand i en karantæneperiode på fire måneder. Flere lande har indført mere lempelige regler på området. Derfor igangsætter Sundhedsministeriet en undersøgelse af mulighederne for at lempe karantæneperioden i Danmark. Undersøgelsen vil blive igangsat, efter den reviderede EU-lovgivning på området for blod, væv og celler foreligger. Forhandlingerne om en revideret EU-lovgivning på området forventes at begynde i 2022.

Bedre sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold:

Transkønnede kan have brug for hjælp i

sundhedsvæsenet til udredning og behandling af kønsligt ubehag. Rammerne herfor er fastlagt i Sundhedsstyrelsens vejledning på området. For at understøtte at den sundhedsfaglige hjælp er af højeste faglige kvalitet og med den bedst mulige organisering på tværs af landet, skal en arbejdsgruppe med relevante faglige repræsentanter og organisationer rådgive Sundhedsstyrelsen om udviklingen på området, herunder i forhold til revision af Sundhedsstyrelsens vejledning.

Supplerende rådgivning af personer med køns-

identitetsforhold: Personer, som er i gang med et udrednings- og behandlingsforløb i forhold til kønsidentitetsforhold, kan have gavn af rådgivning og støtte uafhængigt af forløbet i sundhedsvæsenet. Derfor videreføres den supplerende rådgivning og den udvides til også at omfatte personer, som er på venteliste til et udredningsforløb. Indsatsen udbygges som en ansøgningspulje.

Videnscenter for sundhedsfaglig hjælp ved køns-

identitetsforhold: Videnscenter for sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold bidrager til national vidensopsamling og vidensdeling i forhold til udrednings- og behandlingsindsatsen samt patienttilfredshed. Centeret understøtter bl.a. fælles forskning og samarbejde på tværs af landet samt dialog mellem brugerorganisationer, fagfolk og Sundhedsstyrelsen. Videnscenteret videreføres under handlingsplanen.

Undervisningsmateriale til personale i ældreplejen: For at understøtte viden om ældre LGBT+ personer og deres behov samt klæde personalet på til faglige dialoger om LGBT+ borgere, udvikles et undervisningsmateriale i form af e-læring, som kan udbredes til alle medarbejdere i ældreplejen. Det er relevant for alle medarbejdere, men særligt i forhold til den store gruppe af ufaglært personale i ældreplejen, som er afhængig af kompetencegivende aktiviteter gennem deres arbejdsplads. Undervisningsmaterialet skal understøtte det værdige møde, hvor LGBT+ borgeren føler sig inkluderet og trykke, når der ydes ældrepleje.

Monitorering af LGBT+ personers levevilkår: For løbende over tid at kunne følge udviklingen i LGBT+ personers trivsel- og levevilkår og identificere udfordringer, gennemføres en levevilkårsundersøgelse blandt LGBT+ personer. Undersøgelsen vil blandt andet se på uddannelse, beskæftigelse, livskvalitet, sundhed, samfundsdeltagelse, diskrimination og vold.

Drøftelse med lederne af professionsuddannelserne på velfærdsområdet om LGBT+ viden i uddannelserne: LGBT+ personer skal opleve, at velfærdsprofessionelle møder dem med viden om evt. særlige udfordringer eller behov. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil derfor gå i dialog med lederne af professionsuddannelserne på velfærdsområdet om, hvordan der kan arbejdes med

at klæde de studerende på i forhold til køn, seksuel orientering og mangfoldighed. Drøftelsen skal afdække eventuelle udfordringer, herunder om der er grundlag for en opfølgende indsats.

Drøftelse i Arbejdsmiljørådet om LGBT+ perspektiv i arbejdsmiljøindsatser: LGBT+ personer oplever, at de ikke kan være fuldt åbne på deres arbejdsplads, hvilket øger risikoen for mistrivsel. Beskæftigelsesministeren vil derfor bede Arbejdsmiljørådet drøfte, hvordan der kan sættes fokus på LGBT+ personers arbejdsmiljøudfordringer.

Fokus på trivsel for LGBT+ personer i foreningsidrætten: I dele af foreningsidrætten kan der være homo- og transfobi, og undersøgelser peger på, at det har betydning for fastholdelsen af LGBT+ personer. Derfor udvides DGI, DIF og Idrættens regnbuekoalitions indsats #Gamechanger, der har fokus på styrket trivsel og deltagelse i idrætsmiljøer for LGBT+ personer. Indsatsen skal omfatte en større del af Danmark og flere idrætsforeninger. Der arbejdes gennem oplysningskampanjer, online platforme, udvikling af metoder og værktøjer til trænere og ledere samt mobilisering af og samarbejde med et betydeligt antal fyrtårnsforeninger.

5. Vi skal stå fast på retten til at være den, man er – også ude i verden

Rundt om i verden er LGBT+ personers rettigheder under pres, og i flere lande sker der tilbageskridt. Danmark vil blive ved med at stå fast på lige rettigheder og muligheder for alle uanset seksuel orientering og kønsidentitet.

Diskrimination, had og vold på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet er udbredt rundt om i verden. Det begrænser LGBT+ personers mulighed for at være den, de er.

Homoseksualitet er ulovligt i mange lande og kan i enkelte lande stadig medføre dødsstraf. Mange lande har også lovgivning, der begrænser ytringsfriheden og oplysning om seksuel orientering og kønsidentitet.

Også i lande inden for Europa er der eksempler på lovgivning, som begrænser LGBT+ personers frihed og lige muligheder. Ingen, heller ikke i Europa, skal opleve at være forkert eller blive diskrimineret, alene fordi man er, den man er, eller elsker den man elsker.

Indsatsen for at fremme rettigheder, tryghed og lige muligheder for LGBT+ personer står derfor højt på den danske dagsorden i fora som FN, EU, Europarådet og Nordisk Ministerråd. Danmark vil fortsætte med at beskytte og fremme LGBT+ personers menneskerettigheder globalt og støtte civilsamfund i de lande, hvor deres råderum er indskrænket.

Fakta

- I 6 af FN's medlemslande kan homoseksualitet medføre dødsstraf.
- Homoseksualitet er ulovligt i 67 FN-medlemsstater.
- I 42 lande er der begrænsninger på ytringsfriheden angående seksualitet og kønsdiversitet.
- Danmark er på 2. pladsen blandt 49 europæiske lande på ILGA-Europe's Rainbow Map 2022.

ILGA World (2020): State-Sponsored Homophobia report – Global Legislation Overview
ILGA Europe (2022): Rainbow Europe Map and Index 2022

Initiativer

Støtte til LGBT+ organisationer i Polen: LGBT+ rettigheder er under pres i Polen, hvor stigmatisering, diskrimination og hadtale er udbredt. Polske LGBT+ organisationer oplever samtidig en indskrænkning af deres råderum. Danmarks ambassade i Polen får derfor midler til at støtte kulturelle aktiviteter og polske LGBT+ organisationers arbejde for at sikre tryk, trivsel og bedre muligheder for LGBT+ personer.

Dansk deltagelse i Equal Rights Coalition (ERC): Danmark vil fortsat fremme LGBT+ personers rettigheder globalt ved sit medlemskab i Equal Rights Coalition, som er en international sammenslutning af stater, private aktører og NGO'er. Danmark vil deltage aktivt i vidensdeling og styrke koordineringen på tværs af lande og civilsamfund.

Dansk engagement i UN LGBTI Core Group: Danmark vil som nyt medlem af kernegruppen fortsat arbejde for LGBT+ personers menneskerettigheder i FN-regi i samarbejde med kernegruppens andre medlemmer. Gruppen skaber opmærksomhed om

LGBT+ problematikker, afgiver fælles indlæg, afholder events og bidrager til forhandlinger, koordinering internt på tværs af gruppens medlemmer og samarbejde med andre lande uden for gruppen.

Dansk værtskab af IDAHOT Forum: Danmark vil være dagsordenssættende i kampen mod diskrimination af LGBT+ personer og arbejde for at påtager sig værtsrollen for ét af de årlige IDAHOT Forum konferencer i handlingsplanens periode - i anledning af den Internationale Dag mod Homo- forbi, Transforbi og Bifobi (IDAHOT). Konferencen samler europæiske politikere, civilsamfund og menneskerettighedsorganisationer.

Dansk engagement i EU's LGBTIQ Equality Group: I 2020 blev den første EU LGBTIQ ligestillingsstrategi (2020-2025) vedtaget. Danmark deltager i EU kommissionens højniveaugruppe og arbejdsgruppe sammen med en bred kreds af ligestillede lande, der er fælles om at implementere strategien og sikre LGBTIQ personers rettigheder og ligestilling.

Dansk deltagelse i Europarådets styringskomite for bekæmpelse af forskelsbehandling, mangfoldighed og inklusion: Danmark bidrager aktivt til at sætte fælles europæiske standarder på LGBT+ området, indsamle ny viden og udveksle erfaringer på tværs af lande i Europa. Der er etableret en særskilt arbejdsgruppe på LGBT+ området. Interkønnede personers rettigheder samt bekæmpelse af hadtale og hadforbrydelser er blandt fokusområderne i de kommende år.

Danmark samarbejder i Nordisk Ministerråd om LGBT+ dagordenen: De nordiske lande deler værdifællesskab, når det kommer til at værne om LGBT+ personers rettigheder og muligheder. I 2022 og 2023 vil Nordisk Ministerråd rette fokus på ældre LGBT+ personers levevilkår og mødet med den offentlige sundheds- og omsorgssektor.

De danske repræsentationer går forrest: De danske repræsentationer i udlandet går forrest

i arbejdet for at udbrede dagsordenen om lige rettigheder og muligheder for LGBT+ personer ved den årlige fejring af Pride og IDAHOT (den Internationale Dag mod Homoforbi, Transforbi og Bifobi). Udenrigsministeriet deler fortsat gode danske erfaringer fra LGBT+ området og udbreder viden om Danmarks fremskridt for at bidrage til LGBT+ personers tryghed, trivsel og lige muligheder.

Dansk støtte til civilsamfundsorganisationers kamp for LGBT+ rettigheder: I lande, hvor LGBT+ personers rettigheder er truede, fortsætter Danmark gennem udviklingsbistanden sin støtte til civilsamfundsorganisationer, der kæmper for menneskerettigheder, sundhed og inklusion – også for LGBT+ personer. Støtten går gennem civilsamfundsnetværk samt internationale, danske og lokale organisationer.

Transportministeriet
Ligestillingsafdelingen
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K
Tlf. +45 41 71 27 00
trm@trm.dk
www.trm.dk